NORAKSTS
Lieta Nr.A420585210
(A42-02913-13/45)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
VALMIERAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Valmierā, 2013.gada 30.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis G.Ploriņš,

piedaloties pieteicējai *I.P.* un viņas pārstāvei *I.V.*,
atbildētāja Smiltenes novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Smiltenes novada domes un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pārstāvim *M.R.*,

atklātā tiesas sēdē 2013.gada 10.aprīlī izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.P.* pieteikuma par Smiltenes novada domes faktiskās rīcības, rakstveidā nesniedzot pieteicējai ar 2009.gada 10.jūlija iesniegumu pieprasīto informāciju, atzīšanu par prettiesisku un ar šo rīcību nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 5.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.P.* (turpmāk arī pieteicēja) pieteikums par Smiltenes novada domes (turpmāk arī Dome) faktiskās rīcības, rakstveidā nesniedzot *I.P.* izziņu, atzīšanu par prettiesisku un ar šo rīcību nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem konstatējams, ka 2009.gada 10.jūlijā pieteicēja vērsās Domē ar iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), lūdzot izsniegt viņai izziņu, kurā norādīts laika posms, kad tika veikti remontdarbi gar */ielas nosaukums/* 14, Smiltenē, saistībā ar objektu

„*/ielas nosaukums/* lietus ūdens un kanalizācija posmā no */ielas nosaukums 2/* līdz */ielas nosaukums 3/*/jaunbūve", būvniecības pieteicējs: Smiltenes pilsētas pašvaldība.

Nesagaidot no Domes atbildi uz Iesniegumu, pieteicēja 2009.gada 24.novembrī vērsās Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā (turpmāk – Ministrija) par Domes faktisko rīcību, lūdzot tai uzlikt Domei par pienākumu sniegt atbildi uz Iesniegumu. Savā 2009.gada 7.decembra atbildes vēstulē Nr.1-14/P-1152/8524, Ministrija informēja pieteicēju, ka tā ir lūgusi Domei savā darbībā turpmāk ievērot labas pārvaldības principu un Iesniegumu likumā noteiktās prasības, kā arī nekavējoties sniegt atbildi uz pieteicējas Iesniegumu.

[3] Nesagaidot Domes atbildi arī līdz 2010.gada 5.martam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot Domes faktisko rīcību, rakstveidā nesniedzot viņai izziņu, atzīt par prettiesisku un atlīdzināt ar šo rīcību nodarīto kaitējumu.

[3.1] Pieteicēja norāda, ka Domes bezdarbības rezultātā ir aizskartas viņas tiesiskās un likumīgās intereses, kā arī nodarīts morāls un personisks kaitējums. Pieteicēja paskaidro, ka viņa ir 2.grupas invalīde, kurai ir koronārā sirds slimība, hroniska sirds mazspēja, cukura diabēts u.c. smagas slimības, ko apliecina lietā iesniegtie ārstniecības iestāžu izraksti. Pieteicēja norāda, ka minētā situācija būtiski kaitē viņas veselības stāvoklim, jo ilgstošā laika periodā viņa ir pakļauta lieliem pārdzīvojumiem un ciešanām, kuru rezultātā viņa ir atkārtoti spiesta stacionāri ārstēties slimnīcās.

[3.2] Pieteicēja atsaucas uz Latvijas Republikas Satversmes 104.pantu, Iesnieguma likuma 1.pantu un 10.panta otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 89.pantu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 23.aprīlī saņemts Domes rakstveida paskaidrojums *(lietas 1.sējuma 77. un 78.lapa)*, kurā norādīts, ka pieteicējas pieteikums netiek atzīts pilnībā, pamatojoties uz sekojošiem argumentiem.

[4.1] Dome paskaidro, ka pēc pieteicējas Iesnieguma saņemšanas, tas tika nodots izvērtēšanai Domes Tehniskajam direktoram, un kā izriet no viņa paskaidrojuma, tad viņš vairākkārt iesniegtā iesnieguma sakarā Domes telpās ticies ar pieteicējas pārstāvjiem un sniedzis viņiem visu interesējošo informāciju gan par izpildītajiem, gan par vēl veicamajiem būvdarbiem */ielas nosaukums/*, Smiltenē, gan par objekta pasūtītāju un būvdarbu izpildītāju. Rakstisku atbildi uz pieteicējas iesniegumu minētā amatpersona aizņemtības dēļ nesagatavoja un nesniedza.

Dome atzīst, ka šāda Domes amatpersonas rīcība nav attaisnojama no likumības un labas pārvaldības viedokļa, jo ir aizskartas pieteicējas tiesības uz atbildes saņemšanu.

[4.2] Dome atsaucas uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmo un ceturto daļu, Administratīvā procesa likuma 97.pantu un Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 22.maija sprieduma lietā SKA-169 11.punktu un norāda, ka, lai novērstu pieteicējai nodarīto morālo un personisko kaitējumu, Dome 2010.gada 21.aprīlī nosūtīja viņai rakstisku atvainošanos par viņas tiesību aizskārumu.

[5] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 28.martā saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „*/Nosaukums/*" rakstveida paskaidrojums *(lietas 1.sējuma 215.lapa)*, kurā norādīts, ka pieteicējas pieteikums netiek atzīts pilnībā. SIA

„*/Nosaukums/*” norāda, ka, viņuprāt, uz pieteicējas Iesniegumu, tiekoties ar viņas pārstāvi 2009.gada 20.jūlijā atbildi ir sniedzis */amats/*.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz tajā norādītajiem apstākļiem.

Domes un SIA „*/Nosaukums/*” pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums *ir noraidāms.*

[8] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 15.novembra spriedumu izskatāmajā lietā, kas spēkā stājies 2013.gada 17.janvārī, cita starp nolemts pieteicējas pieteikumu daļā par Domes faktiskās rīcības, rakstveidā nesniedzot viņai izziņu, atzīšanu par prettiesisku un ar šo rīcību nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu nodot izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai *(lietas 2.sējuma 20.lapa)*.

Tomēr, izvērtējot pieteicējas 2009.gada 10.jūlija Domei adresēto iesniegumu, kurā lūgts izsniegt izziņu par veiktajiem remontdarbiem, tiesa konstatē, ka pieteicēja Domē vērsusies ar mērķi iegūt informāciju par laika posmu, kurā veikti Smiltenes novada pašvaldības pasūtītie remontdarbi */ielas nosaukums/* 14, Smiltenē, saistībā ar objektu „*/ielas nosaukums/* lietus ūdens un kanalizācija posmā no */ielas nosaukums 2/* līdz */ielas nosaukums 3/*/jaunbūve”. Tātad pieteicēja vērsusies Domē nevis ar Administratīvā procesa likuma 91.panta trešajā daļā noteikto iesniegumu par pareizas izziņas izdošanu, bet ar informācijas pieprasījumu, tādēļ atbilstoši Iesnieguma likuma 2.panta otrajā daļā noteiktajam, izskatot pieteikumu šajā daļā ir piemērojamas Informācijas atklātības likuma normas, nevis Administratīvā procesa likuma 89.panta otrā daļa un 91.panta trešā daļa.

Līdz ar to tiesa precizē pieteicējas prasījumu kā pieteikumu par Domes faktiskās rīcības, rakstveidā nesniedzot pieteicējai ar Iesniegumu pieprasīto informāciju, atzīšanu par prettiesisku un ar šo rīcību nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

[9] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 2.pantā ietvertajām tiesību normām minētā likuma mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt. Likums nosaka vienotu kārtību, kādā privātpersonas ir tiesīgas iegūt informāciju iestādē un to izmantot *(pirmā daļa)*, un attiecas uz dokumentētu informāciju, kura ir iestāžu informācijas apritē *(otrā daļa)*. Savukārt minētā likuma 2.panta trešajā daļā noteikts, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

Informācijas atklātības likuma 10.panta trešajā daļā ir noteikts, ka vispārpieejamo informāciju sniedz pēc jebkuras privātpersonas, kas to vēlas saņemt, pieprasījuma, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz

pieprasītāju. Saskaņā ar minētā likuma 4.pantu vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

No minētā tiesiskā regulējuma secināms, ka ikvienai iestādei, kas īsteno pārvaldes funkcijas un uzdevumus, nodrošinot sabiedrības intereses, ir pienākums sniegt jebkurai personai vispārpieejamu informāciju, kas ir tās rīcībā vai kuru iestādei ir pienākums radīt.

[10] Izskatāmajā lietā nav strīda par to, ka pieteicējas Iesniegumā pieprasītā informācija par remontdarbiem */ielas nosaukums/* 14, Smiltenē, kas veikti projekta „*/ielas nosaukums/* lietus ūdens un kanalizācijas posmā no */ielas nosaukums 2/* līdz */ielas nosaukums 3/*/jaunbūve" ietvaros, ir Domes rīcībā esoša vispārpieejama informācija. Tātad pēc būtības nav strīda par to, ka Domes pienākums bija sniegt pieteicējai Iesniegumā pieprasīto informāciju.

Izskatāmajā lietā strīds ir par to, vai Dome Informācijas atklātības likuma noteiktajā kārtībā ir sniegusi pieteicējai Iesniegumā pieprasīto informāciju.

[11] Informācijas atklātības likuma $11.^2$ panta „Pieprasītās informācijas izsniegšanas veids" pirmā daļa noteic, ka pieprasīto informāciju izsniedz mutvārdos, rakstveidā vai, ja tas iespējams, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Ierobežotas pieejamības informāciju izsniedz rakstveidā. Minētā panta otrā daļa noteic, ka iestāde pēc iespējas ievēro pieprasītāja norādīto informācijas saņemšanas veidu, it īpaši rūpējoties par personām ar redzes vai dzirdes traucējumiem. Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka iestāde var uzaicināt privātpersonu iestādei un privātpersonai abpusēji pieņemamā laikā iepazīties ar pieprasīto informāciju iestādē, ja informācijas pieprasījums ir nesamērīgi apjomīgs vai informācijas izsniegšana ārpus iestādes nav iespējama informācijas uzglabāšanas nosacījumu dēļ.

Tātad pieprasīto vispārpieejamo informāciju iestāde, pēc iespējas ievērojot pieprasītāja norādīto informācijas saņemšanas veidu, var izsniegt gan mutvārdos, gan rakstveidā, gan arī izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Rakstveida forma kā obligāta noteikta tikai ierobežotas pieejamības informācijas izsniegšanai. Savukārt, ja informācijas pieprasījums ir nesamērīgi apjomīgs, iestāde privātpersonu var iepazīstināt ar pieprasīto informāciju uz vietas iestādē.

[12] No izskatāmās lietas materiālos esošā */amats/ U.R.* 2010.gada 19.aprīlī sniegtā paskaidrojuma ir konstatējams, ka 2010.gada 20.jūlijā viņš klātienē Domē ticies ar pieteicējas pārstāvi, kurai sniedzis mutiskus skaidrojumus: 1) par faktisko projekta nosaukumu, kas līdz 2010.gada 10.jūlijam realizēts gar */ielas nosaukums/* 14, jo pieteicējas Iesniegumā norādītie darbi nebija veikti saistībā ar viņas minēto objektu „*/ielas nosaukums/* lietus ūdens un kanalizācija posmā no */ielas nosaukums 2/* līdz */ielas nosaukums 3/*/jaunbūve"; 2) pieteicējas pārstāvei parādīta tehniskā projekta dokumentācija un paskaidrotas rasējumu lapas un risinājumi, kas attiekušies uz konkrēto ielas posmu. Rasējuma lapā SM-LAY-006 parādīts un izskaidrots, ka gar */ielas nosaukums/* 14 saistībā ar realizēto projektu ir izbūvēti nevis lietus ūdens, bet ūdensvada un sadzīves saimnieciskās kanalizācijas tīkli, kuri iepriekš uz šīs ielas vispār nav bijuši. Tāpat viņai paskaidrots, ka projekts paredzējis atjaunot ielas asfaltbetona segumu zonām, zem kurām izbūvēti ūdensvada un kanalizācijas tīkli; 3) pieteicējas pārstāve

informēta, ka Dome ir iecerējusi un uzsākusi darbības, lai kompleksi sakārtotu */ielas nosaukums/* posmā no */ielas nosaukums 2/* līdz */ielas nosaukums 4/*, tai skaitā 2008.gadā izstrādāti tehniskie projekti, ar kuriem pieteicējas pārstāve arī iepazīstināta; 4) pieteicējas pārstāvei izskaidrots, ka minētie tehniskie projekti uz 2010.gada 10.jūliju apvienoti realizācijas uzsākšanas stadijā esošajā projektā „*/projekta nosaukums/*", kā arī izskaidrota projekta realizācijas gaita; 5) ar pieteicējas pārstāvi pārrunāts un ieteikts, lai novērstu lielāku nokrišņu laikā iespējamo ūdens noplūdi pašiem papildus nostiprināt izveidoto valnīti gar ielas malu, šim nolūkam SIA „*/Nosaukums/*" aizvedusi 0,5 m^3 smalkās dolomīta šķembas. Tikšanās ilgums bijis aptuveni 30 minūtes *(lietas 85. – 86.lapa)*.

2011.gada 14.jūnija tiesas sēdē nopratināts kā liecinieks */amats/ U.R.* pēc būtības apliecināja iepriekš paskaidrojumā minēto. Tiesas sēdē viņš liecināja, ka saistībā ar pieteicējas Iesniegumu laika posmā no 2010.gada 20.jūlija līdz 8.augustam ticies vismaz pusstundas garumā ar pieteicējas pārstāvi savā kabinetā un iepazīstinājis viņu ar tehniskajiem projektiem, pēc kuriem veikti pieteicēju interesējošie darbi pie */ielas nosaukums/* 14 nama, mutiski paskaidrojis, ka tas bijis ūdensvada un kanalizācijas izbūves projekts un tā ietvaros lietus ūdeņu kanalizācijas izbūve nav paredzēta *(lietas 1.sējuma 230.lapa)*. Pieteicējas pārstāve par šajā liecībā minēto faktu atbilstību reāli notikušajam neko nav iebildusi.

Turklāt 2013.gada 10.aprīļa tiesas sēdē pieteicējas pārstāve paskaidroja, ka konkrētu tikšanās datumu viņa pateikt nevar, bet ar *U.R.* kungu viņa bija tikusies. *U.R.* ilgi un dikti stāstījis kā būs, bet pieteicējas pārstāvei vajadzējis, lai Dome rīkojas tagad, nevis nākotnē *(lietas 2.sējuma 44.lapa)*. Tādējādi, tiesas ieskatā, pēc būtības apstiprinot */amats/ U.R.* paskaidroto un liecināto par tikšanos ar pieteicējas pārstāvi.

Novērtējot šos lietā iegūtos pierādījumus, tiesa secina, ka ar tiem ir pierādīts apstāklis, ka */amats/ U.R.* 2010.gada 20.jūlijā bija ticies ar pieteicējas pārstāvi *I.V.* un aptuveni 30 minūšu laikā mutiski sniedzis informāciju ne tikai par Iesniegumā pieprasīto laika posmu, bet, konstatējot, ka Iesniegumā kļūdaini norādīts projekts (objekts), kura ietvaros veikti darbi gar */ielas nosaukums/* 14, arī par konkrētajā vietā līdz 2010.gada 10.jūlijam realizētajiem projektiem, kā arī nākotnē plānotajiem, tai skaitā iepazīstinot pieteicējas pārstāvi ar tehnisko dokumentāciju.

Tādējādi tiesa arī secina, ka Domes rīcība, 2009.gada 20.jūlijā sniedzot uz pieteicējas Iesniegumu mutisku informāciju, kā arī iepazīstinot viņas pārstāvi ar plānotajiem darbiem un to tehnisko dokumentāciju, bija atbilstoša Informācijas atklātības likuma $11.^2$ pantā un 14.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajai kārtībai. Līdz ar to Domes rīcība, rakstveidā nesniedzot pieteicējai ar Iesniegumu pieprasīto informāciju, atzīstama par tiesisku, bet pieteicējas pieteikums šajā daļā noraidāms.

[13] Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Savukārt Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums) 1.panta pirmā daļa noteic, ka likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu

(turpmāk zaudējumu atlīdzinājums), kas nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību. Šā likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde zaudējumus var nodarīt ar darbību izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. Savukārt, šā likuma 5.pants noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

No minētajām tiesību normām ir secināms, ka persona var prasīt zaudējumu atlīdzinājumu (arī personiskā un morālā kaitējuma), ja zaudējumi cita starp nodarīti ar iestādes faktisko rīcību, kas atzīta par prettiesisku.

Ņemot vērā to, ka tiesa Domes faktisko rīcību, rakstveidā nesniedzot pieteicējai ar Iesniegumu pieprasīto informāciju, atzina par tiesisku, zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījums (prettiesiskums) šajā lietā nepastāv. Līdz ar to pieteicējas pieteikums daļā par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu arī ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 329. un 331.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *I.P.* pieteikumu par Smiltenes novada domes faktiskās rīcības, rakstveidā nesniedzot pieteicējai ar 2009.gada 10.jūlija iesniegumu pieprasīto informāciju, atzīšanu par prettiesisku un ar šo rīcību nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2013.gada 30.aprīlī.

Tiesnesis *(paraksts)* G.Ploriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis_____G.Ploriņš
Valmierā, 2013.gada 30.aprīlis